

PASSEND
VOORTGEZET ONDERWIJS
MIDDEN-LIMBURG

NIEUWSBRIEF

PassendOnderwijs

UITGAVE NR. 9
NOVEMBER 2017

Zorgarrangement Nt2 en Praktijkonderwijs groot succes

Taal is de brug

OP DE FOTO V.L.N.R.: DOCENTEN PRAKTIJKONDERWIJS ROERMOND: ADRI RAMAKERS, NAIMA AMEZIANE, SANNE SARS EN DOCENT NT2 MUNDIUM COLLEGE: VALDA NOBLESSE.

DE REGIONALE SAMENWERKING IN PASSEND ONDERWIJS IS EEN KANS OM ELKAARS EXPERTISE EN KENNIS TE BENUTTEN. DAT BRACHT PRAKTIJKONDERWIJS ROERMOND EN NT2 MUNDIUM COLLEGE OP HET IDEE EEN ZORGARRANGEMENT OP TE ZETTEN.

DE BEHOEFTE

Voor de meeste leerlingen van het Nt2 Mundium College is dit de eerste stap in het Nederlandse onderwijs. Een veilige plek waar iedereen nieuw is en waar de taal centraal staat. Vanuit het Nt2 Mundium stromen ze, afhankelijk van leeftijd en niveau, bijvoorbeeld door naar het vmbo, praktijkonderwijs of mbo. Een grote stap. Sanne Sars, docent Praktijkonderwijs Roermond: "We zagen dat de leerlingen die vanuit het Nt2 Mundium naar ons doorstroonden, meer nodig hadden op het gebied van taal dan wij hen op dat moment boden. De twee uur Nederlandse les per week sloegen bij hen onvoldoende aan. En in de reguliere klas laten Nt2-leerlingen vaak niet voldoende van zich horen. Het is onze taak om de leerlingen te bieden wat ze nodig hebben, om zich verder te kunnen ontwikkelen. Daarom zijn wij heel blij met het zorgarrangement."

HET ARRANGEMENT

Het zorgarrangement houdt in dat Valda Noblesse, docent Nt2 op het Mundium College, twee jaar geleden gestart is met taallessen voor Nt2-leerlingen op Praktijkonderwijs Roermond. De leerlingen hadden echter meer nodig. Daarom is er een taalklas gestart. In de taalklas krijgen de betreffende leerlingen vier uur per week extra taallessen. Daarnaast coacht Valda de docenten van Praktijkonderwijs Roermond op het gebied van taal, met feedback, methodes en materialen. "Extra aandacht voor taal is in alle vakken belangrijk", vertelt Valda. "Als de taal niet begrepen wordt, kun je de toepassing wel vergeten. Dit is voor de Nt2-leerlingen het meest urgent, maar de didactische aanpak is eigenlijk voor alle leerlingen waardevol. Het betekent dat je als docent heel goed oplet of hetgeen je zegt wel overkomt en écht begrepen wordt. Het is bewustwording." ▶

BAGAGE

Naast de coaching door Valda, volgen Adri, Naima en Sanne de verkorte opleiding tot Nt2-docent. Wat brengt al deze taal-bagage hen? Naima: "Elkaar begrijpen is de voorwaarde voor alles. In een mengelmoes aan achtergronden en culturen wordt die behoefte alleen maar groter, terwijl de taal in je nadeel werkt. We leren hoe we de brug kunnen slaan. In het taalonderwijs, maar bijvoorbeeld ook in vakken die gaan over sociale vaardigheden. Het belangrijkste is dat we alle leerlingen gereedschap geven om een goede burger te kunnen zijn die voor zichzelf en zijn of haar omgeving kan zorgen." Een opgave die moeilijker is, als een leerling meer bagage heeft. Adri: "Het heeft tijd nodig om het vertrouwen te winnen. Vertrouwen begint bij praten en elkaar begrijpen. Bij taal dus. Ook bij non-verbale taal overigens. Hoe vaak komt het niet voor dat een leerling 'ja' zegt en 'nee' bedoelt. Het is aan ons om daar doorheen te prikken. Dat vraagt echt om passend onderwijs voor iedere leerling. Het zorgarrangement heeft onze kennis op dit vlak enorm verrijkt."

DE HELE KLAS HAD KRAMP

"Wat we bijvoorbeeld geleerd hebben, is taal nog visueler uit te leggen", vertelt Sanne. "Laatst wilde ik de klas uitleggen wat kramp was. Als je daar je eigen lijf en mimiek bij gebruikt, begrijpen ze het eerder dan wanneer je alleen cognitieve informatie overbrengt. Ik kan je zeggen: binnen enkele minuten had de hele klas kramp, haha. Die vergeten ze niet meer. In de komende maanden nemen we de taalklas van Valda over en is het zorgarrangement afgerond."

KRUISBESTUIVING

Aan de andere kant was bij het Nt2 Mundium College behoefte aan meer praktisch. Daarom is het Nt2 Mundium door Praktijkonderwijs Roermond geholpen met expertise en ervaring in de praktijkvakken en stagemogelijkheden speciaal voor praktijkonderwijsleerlingen. Valda: "Niet alle Nt2-leerlingen zijn erbij gebaat de hele dag theoretische vakken te krijgen. Hoe meer we vanaf het begin maatwerk kunnen toepassen, hoe beter. Mooi om op deze manier van elkaar te leren!"

► Meer informatie over dit zorgarrangement verschijnt in een volgende nieuwsbrief.

Albert Nuss, nieuwe voorzitter samenwerkingsverband

Waar de grens ligt, bepaalt het kind

"ER IS MOED VOOR NODIG DE WEG VAN PASSEND ONDERWIJS GENUANCEERD TE BEWANDELEN", VINDT ALBERT NUSS, PER 1 SEPTEMBER DE NIEUWE VOORZITTER VAN ONS SAMENWERKINGSVERBAND. "WE BEREIKEN ONS DOEL NIET DOOR HET KOMPAS ALLEEN TE RICHTEN OP DE VEREVENING. IK VIND DAT ALLE KINDEREN - MET ÉN ZONDER EXTRA ZORG - SPECIAAL ZIJN EN DAT ALLE KINDEREN RECHT HEBBEN OP PASSEND ONDERWIJS."

We zijn hard op weg onze vereveningstaak uit te voeren. Inmiddels bezoeken 404 kinderen het speciaal onderwijs. We komen van 489 en moeten naar 259. Albert: "Het gaat dus naar omstandigheden best goed, ondanks dat kinderen met steeds complexere ondersteuningsbehoeftes bij ons aankloppen. Maar we bereiken ons doel niet door het kompas alleen te richten op de verevening. We wijzen het kind niet op grond van vereveningsgetallen de weg, maar bieden de juiste plek op grond van wat mogelijk en verantwoord is. Dat vraagt van ons allemaal nog beter

naar elk kind te kijken en steeds meer passend onderwijs te bieden.”

TIJD EN LUCHT

“Alle scholen binnen ons samenwerkingsverband werken daarin samen. Het reguliere onderwijs wordt steeds steviger in het bieden van maatwerk. Desondanks gaan we de vereveningstaak niet volbrengen. Waar de grens ligt, bepaalt immers het kind dat in een beschermde omgeving tijd en lucht vraagt om een plek te verwerven in onze complexe samenleving. Van deze boodschap zullen we de politiek moeten overtuigen. Van 489 naar 259, dat past niet.”

EERDER EN CONCRETER

Wat zijn de speerpunten voor de komende jaren? Albert: “We zetten in op het eerder en concreter signaleren van ondersteuningsbehoeften, onder andere door een nog hechtere samenwerking met het primair onderwijs. Daarnaast zullen we beter moeten formuleren wat elk kind nodig heeft, welke specialismen daarvoor nodig zijn en wie dat gaat uitvoeren. Ook kunnen we elkaar nog beter bevragen op de resultaten en vervolgstappen. Er is dus best nog verbetering mogelijk. Aan politiek, bestuurders en directies de schone taak dat samen met de onderwijsgevenden, met empathie, mogelijk te maken.”

VAN BUITEN NAAR BINNEN

Hoe eerder we inzien dat er meer nodig is, hoe beter we dat in de reguliere setting samen kunnen organiseren, zonder dat kinderen onnodige achterstand, of zelfs beschadiging, oplopen? Albert: “Inderdaad. De inzet van specialisten uit het speciaal onderwijs is in deze zoektocht heel waardevol. Zij kunnen de leerkrachten en teams coachen en zelf meedoen. Daarmee halen we de deskundigheid van buiten naar binnen. De individuele deskundigheidsbevordering van de leraar staat centraal. Maar ook het besef dat daar grenzen aan zijn.”

STAPJE VOOR STAPJE

“De syntheseklassen vind ik een heel tastbaar voorbeeld van passend onderwijs,” vervolgt Albert. “In maximaal twee jaar schakelen leerlingen die extra begeleiding nodig hebben, stapje voor stapje over naar de reguliere setting. Ondersteund door onderwijspersoneel vanuit regulier en speciaal onderwijs, die aan dezelfde lerarentafel zitten en in dienst zijn van dezelfde ‘baas’. Je gunt niet alleen iedere kwetsbare leerling maar ook elke onderwijsgevende de ruimte en de zekerheid die nodig is in passend onderwijs. Het is de kunst te zien waar de grens van het haalbare ligt. Dat vraagt om nuance, moed en inlevingsvermogen.”

PASSEND DURVEN TE ZIJN

Dankzij zijn ervaring in het onderwijs en zijn persoonlijke ervaring met dochter Milou weet Albert waar hij het over heeft. Albert: “We hebben vier kinderen en inmiddels twee kleinkinderen, waar we erg van genieten. Dankzij dochter Milou weet ik hoe belangrijk goede zorg en ondersteuning is. Milou heeft het downsyndroom. Ze woonde tot haar 23ste bij ons thuis, en woont nu in een gezinsvervangend tehuis. Ze heeft een beschermde plek kunnen vinden in onze complexe maatschappij. En ze doet mee. Dankzij bevlogen onderwijsgevenden die hun werk passend hebben kunnen doen. Dat gun je elk kind, omdat elk kind speciaal is. Liefst in een maatschappij die passend durft te zijn.”

Paul Nagelmaeker nieuwe voorzitter bto Verbinder tussen onderwijs en zorg

VANAF 1 SEPTEMBER 2017 IS PAUL NAGELMAEKER DE NIEUWE VOORZITTER VAN ONS BOVENSCHOOLS TOETSINGSORGAAN (BTO). PAUL: “WE WILLEN GRAAG EERDER IN DE ROUTING VAN EEN LEERLING MEE-DENKEN EN TOEGANKELIJK ZIJN VOOR VRAGEN, OVERLEG EN FEEDBACK.”

Het bto toetst aanvragen voor toelating voor het vso, praktijkonderwijs, lwoo of een opda. Dat is een wettelijke taak. Paul: “We toetsen of de aanvraag inhoudelijk en procedureel voldoet en wat de leerling op grond van zijn/haar ondersteuningsbehoeften nodig heeft. Daartoe moeten de mogelijkheden, belemmeringen en ondersteuningsbehoeften van het kind goed in beeld zijn. Wat is er al gedaan? Wat waren de resultaten van eerdere acties? Daarnaast is het bto beschikbaar voor advies. Dat kan inhoudelijk zijn maar ook procedureel. We willen graag eerder in de routing van een leerling meedenken en toegankelijk zijn voor vragen, overleg en feedback. ▶

Dit kan op verzoek van school maar ook op initiatief van het bto. Hoe eerder we in het proces betrokken worden, hoe beter we in alle breedte kunnen kijken naar passende mogelijkheden. We breiden dit schooljaar ook de pilot uit waarin we vso-scholen bezoeken om samen herbeoordelingen te bespreken, en met so- en sbo-scholen bespreken we de leerlingen die van plan zijn naar het voortgezet (speciaal) onderwijs te gaan.”

NOOIT OP ZICHZELF

Paul's expertise ligt in de verbinding tussen onderwijs en zorg. Tot 2015 werkte hij in diverse zorgfuncties, eerst vanuit de kinder- en jeugdpsychiatrie, later als teamleider in de jeugdzorg. Hij was betrokken bij de opstart van integrale onderwijs-zorgtrajecten vanuit jeugdzorg, onderwijs en gemeenten/provincie en is vanaf 2014 voorzitter van het Ondersteuningsloket VO Noord-Limburg. Ook stuurt hij de actietafel Thuiszitters Noord-Limburg aan. Paul: "Ik vind het heel belangrijk dat we naar het hele systeem van het kind kijken. Wat we op school zien, staat nooit op zichzelf. Het kind, de groep, het gezin, de vrije tijd... het is belangrijk dat we alle facetten erbij te betrekken. Samen maken we passend onderwijs."

Voor vragen over het BTO kunt u contact opnemen met Rezie Wolters, ambtelijk secretaresse BTO, bereikbaar op tel.: 0475 - 323 437 en via secretariaat.bto@swvvomiddenlimburg.nl

Save the date:
woensdagmiddag
21 februari 2018
14.00-16.30 uur

Informatiebijeenkomst privacy in het onderwijs o.a. gericht op de vraag wat wel/niet mag met betrekking tot het overdragen van leerlinggegevens.

MEER INFORMATIE?

SECRETARIAAT SWV VO/VSO 31.02

Renata Breukers

Kasteel Hillenraedtstraat 36

6043 HK Roermond

t 0475 - 320 805

e r.breukers@swvvomiddenlimburg.nl

COÖRDINATOR SWV VO/VSO 31.02

Neeltje Cox

t 06 - 42 74 09 02

e n.cox@swvvomiddenlimburg.nl

e info@swvvomiddenlimburg.nl

i www.swvvomiddenlimburg.nl

COLOFON

Deze nieuwsbrief Passend Onderwijs is een uitgave van het Samenwerkingsverband passend voortgezet onderwijs Midden-Limburg.

REDACTIE

Neeltje Cox, Renata Breukers en

Margot Meijer

FOTOGRAFIE

Margot Meijer

ONTWERP EN REALISATIE

Ad Eight creatieve communicatie, Roermond

PASSEND
VOORTGEZET ONDERWIJS
MIDDEN-LIMBURG